Mircea SNEGUR: «Cît voi fi eu la putere nu se va produce o nouă înrobire a Moldovei de către Rusia»

Distinsul poet Adrian Păunescu a întreţinut cu Preşedintele Republicii Moldova, Mircea Snegur, un dialog în problemele acute ale independenţei noastre, publicat în săptămînalul bucureştean «Totuşi iubirea» din 12—19 august curent. Îl reproducem integral.

Adrian Păunescu: Domnule Preşedinte, aici, la Dolna, în mijlocul Basarabiei, sîntem fericiţi să primim de la Dv. cîteva minute de dialog şi să vă rugăm să ne spuneţi acum, în revista «Totuşi iubirea», în numărul 100 al acestei reviste, care este situaţia Republicii Moldova?

Mircea Snegur: Da, e o întrebare pe cît de clară, pe atît de complicată. Sigur că referitor la actuala situaţie din Republica Moldova, se poate vorbi din mai multe puncte de vedere şi în primul rînd aş vrea să mă refer la sentimentul de uşurare pe care l-am recăpătat odată cu instaurarea păcii. Deci, deşi semnarea Convenţiei moldo-ruse n-a fost primită univoc de către diferite partide şi mişcări politice, totuşi, principalul a fost şi rămîne **instaurarea păcii.** În al doilea rînd, aş menţiona că, odată cu instaurarea păcii, s-au creat premise pentru ca noi, conducătorii Republicii, să ne ocupăm mai îndeaproape de rezolvarea problemelor economice şi sociale. Moldova se confruntă astăzi cu aceleaşi probleme cu care cred că se confruntă şi România. Recent m-am întors dintr-o vizită de lucru în raionul Făleşti, de două zile. Am avut întîlniri în multe colective de muncă, întrebările au fost şi sînt unele şi aceleaşi: **liberalizarea preţurilor, reformele economice, metodele sau treptele, etapele de trecere la economia de piaţă.** S-a întîmplat aşa că, vasăzică, liberalizarea s-a produs mai înainte decît privatizarea şi, desigur, că aceasta are acum consecinţe grele. Şi totuşi, menţionez faptul că poporul este gata, împreună cu noi, să mai îndure aceste greutăţi, acordîndu-ne, astfel, încă o şansă pentru, repet, a menţine pacea şi pentru a crea condiţii favorabile de dezvoltare a economiei şi de stimulare a muncii, ca şi de rezolvare a problemelor sociale. Şi, în al treilea rînd, desigur, dat fiind că Republica este o ţară agrară industrială (60 de procente din economie îl constituie complexul agroindustrial), sigur că avem mult de suferit, suferim mult în anul acesta din cauza secetei, care s-a abătut peste întreaga Republică, dar cred că totuşi această unitate, pe care o manifestă majoritatea absolută a poporului, ne va ajuta să ieşim cu cinste din toate aceste crize.

NEG ÎNVINUIREA PRIVITOR LA ÎNDEPĂRTAREA MEA DE BUCUREŞTI

A.P.: Criticii Dv. vă acuză de tot felul de lucruri. Noi nu sîntem între aceşti critici, dimpotrivă, noi preţuim efortul Dv. de a naviga (aşa cum spunea Ştefan Andrei, mare diplomat român, care v-a adresat cîteva rînduri) în condiţiile cele mai grele, cu o faţă mică prin icebergurile foarte complicate ale vieţii politice şi economice internaţionale. Aveţi sentimentul că există şi ceva dreptate, sau ceva îndreptăţit, în criticile care vi se aduc? Şi, poate, dacă aţi fi de acord, să reluăm cîteva din aceste critici şi să le răspundeţi, pentru că şi cititorii români, de dincolo de Prut, sînt foarte interesaţi de punctul Dv. de vedere, cu privire la ceea ce unii dintre critici au numit apropierea Dv. de Moscova şi îndepărtarea de Bucureşti.

M.S.: În primul rînd, vreau, într-un mod hotărît, să neg învinuirea privitoare la îndepărtarea mea de Bucureşti. Asta o spun ferm şi tare, pentru că nu e drept să fiu învinuit de aşa ceva. Pur şi simplu, dacă timp de cîteva zile nu m-am manifestat, să zicem, prin cuvîntări sau prin relaţii, prin contacte cu conducerea României, aceasta nu înseamnă îndepărtare de Bucureşti. Unul! Doi: referitor la critici, se spunea, în timpul regimului vechi — şi cred că de fapt e drept — că totuşi critica îl îndreaptă pe om, dacă el o primeşte într-un mod reieşind din realitate. Deci, vrîndu-mă realist, aş dori să accentuiez cîteva momente legate de aşa-zisa apropiere de Moscova. Realitatea era de aşa mod că noi, cu cît mai mult, vasăzică, intrăm în război, cu atît mai mult ne înglodăm. Nu era o altă ieşire, decît a opri acest măcel şi astfel de a scăpa de la moarte multe zeci de feciori ai acestui pămînt. Vă rog să mă credeţi că altă ieşire, pur şi simplu, nu era. Cît priveşte apropierea de Moscova, dar tot reieşind din aceste realităţi, am hotărît că e necesar, dat fiind că organismele internaţionale în rezolvarea acestor probleme se mişcă mult mai încet, mă rog, sînt diferite proceduri de lungă durată, am hotărît ca să încercăm a încheia această pace, anume între noi şi acea forţă care a fost implicată, forţa opusă. Iar noi n-am făcut niciodată nici un secret din faptul că Rusia, prin intermediul şi cu ajutorul, cu participarea nemijlocită a armatei a 14-a a fost implicată în conflict. Deci am ajuns la încheierea că aşa s-ar putea soluţiona această problemă şi, după cum se vede, n-am dat greş. Deci, critica este critică, şi n-ar trebui să se supere nici Preşedintele Republicii de această critică, dacă ea este dreaptă. Dar totodată trebuie ţinut minte că, în afară de critici, Preşedintele Republicii poartă pe deplin responsabilitatea faţă de starea de lucruri din ţară, faţă de viaţa fiecărui cetăţean al acestei ţări.

ADEVĂRUL DESPRE CIOCNITUL DE PAHARE CU SMIRNOV

A.P.: Aşa este, domnule Preşedinte, nimeni nu se poate juca nici cu viaţa unui om, dar cu a unui popor! De numele Dv. se leagă, orice-ar zice inamicii Dv., recîştigarea independenţei Moldovei, se leagă în mod definitiv, fără recurs, suveranitatea, independenţa, libertatea Moldovei, se leagă, de fapt, această nouă ţară, parte a României eterne. Una dintre criticile care vi s-a adus, o spunea chiar poetul Nicolae Dabija, cu care am avut o discuţie foarte lungă pe drum: «Bun, dar de ce a trebuit Snegur să dea noroc cu Smirnov?»

M.S.: Eh, Smirnov este o parte care a fost implicată în conflict, mai bine zis, Smirnov a fost organizatorul conflictului. Poate că, într-adevăr, nu s-ar fi cuvenit a da noroc cu Smirnov, dar în toate cazurile, cînd se încheie o convenţie, mai sînt şi unele, ca să zic aşa, noţiuni diplomatice, lucruri de rutină, de diplomaţie, deci nu eram numai eu cu Smirnov acolo, mai era Boris Elţin, mai erau Ruţcoi, mai erau ai noştri. Dar e interesant faptul că, iată, criticii observă anume ceea ce le trebuie lor pentru critică, dar nu esenţa lucrului sau a convenţiei care a fost semnată. Deci, n-a mai fost ciocnitul ăsta de pahare, aşa, cu mare dragoste, pentru că prieten nu i-am fost şi nici nu-i voi fi lui Smirnov. Prietenii, el trebuie să-i caute la dînsul acasă, în Kamciatka. Deci, a fost un moment pur diplomatic, care a nimerit, vasăzică, la ecranul televizorului şi dintr-asta s-a făcut o problemă întreagă în Republică.

RELAŢIILE CU RUSIA SÎNT ŞI VOR FI PUR ECONOMICE

A.P.: Eu cred că n-a nimerit în ecran, cred că a fost aranjat şi speculat foarte mult. Domnule Preşedinte, există o temere în legătură cu viitoarele desfăşurări, din Comunitatea Statelor Independente. Nu cumva toate relaţiile economice pe care le veţi dezvolta cu Rusia, relaţii normale şi necesare şi ar fi aberant ca tocmai cu un partener cum este Rusia, o ţară mare şi cu atîtea valori, să nu se dezvolte relaţii normale, dar nu e cumva pericolul ca aceste relaţii economice să fie încorporate într-un soi de noi relaţii politice, de înrobire a Moldovei faţă de Rusia?

M.S.: Într-adevăr, dacă s-ar face aşa o încercare şi noi n-am presimţi-o şi n-am respinge-o, înseamnă că atunci noi n-am fi noi. Noi n-am fi noi. Vă asigur, şi pe dumneavoastră şi pe cititorii dumneavoastră, că relaţiile noastre cu Rusia sînt şi vor fi pur economice. Cît priveşte aspectul politic, noi rămînem pe poziţiile noastre. Noi, aşa cum o face şi România, încheiem acorduri economice cu toate ţările, inclusiv cu cele din fosta Uniune Sovietică.

A.P.: Şi cu vecinii?

M.S.: Da, cu vecinii, şi cu Rusia, avem şi cu Ucraina şi cu Belarusi. Deci puteţi fi siguri că, v-o spun direct moldoveneşte, cît voi fi eu la putere nu se va produce o nouă înrobire a Moldovei de către Rusia. Niciodată Moldova nu se va înrobi Rusiei. Asta e declaraţia mea definitivă.

A.P.: Eu cred că ăsta va fi şi titlul interviului nostru pentru numărul 100 al revistei «Totuşi iubirea», care după cum ne spuneaţi că aţi şi văzut, vă sprijină. Noi vă iubim şi vă considerăm un preşedinte român, un preşedinte al neamului nostru.

M.S.: Vă mulţumesc mult şi transmit încă o dată tuturor cititorilor ediţiei dumneavoastră cele mai bune salutări şi, pentru că aţi folosit un cuvînt din expresia mea, din chemarea mea iubită, vă spun tuturor, din nou, prin **«Totuşi iubirea»: să ne ţinem de neamuri!**

A.P.: Să ne ţinem şi să fim cît mai neamuri. Să fim Neam!